

N:o 40.

Auk. till Riksd. Kansli den 6 Mars 1874, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om beviljande af anslag för anläggning af väg mellan Junosuando by inom Pajala socken och Wittangi kyrkoby inom Jukkasjärvi lappmark af Norrbottens län.

(R. A.)

Uti ofvanberörda nådiga Proposition (intagen under N:o 22 i 1:sta samlingen af Bihanget till Riksdagens Protokoll), har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anläggning, i enlighet med ett af Löjtnanten J. F. Cornell uppgjort förslag, af ny väg mellan Junosuando by i Pajala socken och Wittangi kyrkoby i Jukkasjärvi socken inom Norrbottens län, bevilja ett anslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af Fyrationio tusen fyrahundrafyrtio riksdaler och deraf till utgående under år 1875 anvisa Adertontusen fyrahundrafyrtio riksdaler, eller det belopp, som beräknats åtgå för anläggning af vägdelen från Junosuando till gränsen mot Jukkasjärvi lappmark och vidare till Junosuando masugnsby.

Af den Kongl. Propositionen inhemtas hufvudsakligen:

att, enligt det af Löjtnanten Cornell år 1869 afgifna betänkande jemte plan och kostnadsförslaget, erfordrades

för väganläggningen från Junosuando till gränsen mot Jukkasjärvi lappmark	R:dr 17,550.
derifrån till Junosuando masugnsby	» 890.
derifrån till Merasjärvi by.....	» 9,900 och
derifrån fram till Wittangi kyrkoby	» 21,100,

eller tillsammans R:dr 49,440

för hela väganläggningen, hvilken i längd uppgår till 5 mil 2,592 fot;

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 4 Saml. 1 Afd. 21 Häft.

att, sedan undersökning rörande den sålunda ifrågasatta väganläggningen i föreskrifven ordning hållits inför såväl Pajala som Jukkasjärvi häradsrätter, samt nämnda häradsrätter hvar för sig afgifvit utlåtande, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Norrbottens län genom utslag den 8 Juni 1870, hvilket numera vunnit laga kraft, ålagt Pajala och Jukkasjärvi sockenbor att i enlighet med förutnämnda plan och kostnadsförslag samt mot det bidrag, som kunde af allmänna medel erhållas, hvar inom sitt härads område, bygga och framgent underhålla ifrågavarande väg;

att Jukkasjärvi socknemän i underdånighet anhållit, att, enär åstads-kommandet af ifrågavarande väg utgjorde snart sagdt en lifsfråga för Jukkasjärvi kommun, hvilken endast derigenom kunde komma i någon förbindelse med den nedre bygden, samt hvarken bemålde socknemän eller Pajala socknemän mäktade utan statsbidrag fullgöra den dem enligt förberörda utslag åliggande vägbyggnadsskyldighet, statsbidrag för väganläggningen måtte i nåder beviljas till hela det beräknade kostnadsbeloppet eller 49,440 riksdaler:

att, enligt hvad Konungens Befallningshafvande upplyst, det behof hos befolkningen, som allt efter densammas tillväxt och odlingens framskridande gjorde sig mer och mer käubart, att genom förbättrade kommunikationsmedel sättas i förbindelse med sydligare bygder och hafvet, genom den med bidrag af allmänna medel anlagda vägen från Haparanda till Junosuando by i Pajala socken, omkring 5 mil i nordvest från Pajala kyrka och 22 mil från kusten, blifvit för den mest befolkade delen af Pajala socken fylldt, men att Jukkasjärvi socken med en befolkning, enligt 1872 års mantalslängd, af 1,189 bofaste och 614 nomadiserande inbyggare, ännu saknade en under alla tider af året användbar utfartsväg, hvilket förhållande menligt inverkade på befolkningens framåtskridande såväl i materielt som i sedligt hänseende;

att samfärdseln mellan Jukkasjärvi och det nedra landet visserligen under vintertiden kunde någorlunda obehindradt ega rum, men att, då sommarkommunikationsleden utgjordes af Torne elf, hvilken emellan Wittangi och Junosuando hade tre större forsar med en sammanlagd fallhöjd af 124 fot, det vore uppenbart att, oafsedt de med elffärden förenade faror, tunga varor icke kunde till någon nämnvärd mängd forslas uppför elfven från det nedra landet, och att det lilla, som på sådant sätt framforslades, blefve oskäligt dyrt, samt att under vår och höst, stundom för en tid af två månader, ingen annan samfärdsel vore möjlig än den, som skedde till fots eller på skidor;

att emellertid, efter det nyssberörda kostnadsförslag, som upptog mansdagsverken till 1 R:dr 50 öre, och hästdagsverken till 2 R:dr 75 öre,

år 1869 upprättades, dagsverksprisen i orten och icke minst i Torne-dalen årligen så stegrats, att de vid 1873 års markegångssättning i länet bestämts till 2 R:dr 75 öre för de förra och 5 R:dr för de senare, till hvilka pris man likväl under samma års sommar haft svårt finna arbetskraft.

att vid sådant förhållande och på i öfrigt anförda skäl den af Cornell beräknade kostnadssumma för nu ifrågavarande väganläggning, enligt Konungens Befallningshafvandes åsigt, icke för närvarande kunde anses utgöra mera, men väl mindre, än två tredjedelar af den summa, arbetet vid utförandet skulle medtaga; samt

att Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, uti häröfver den 3 sistlidne Januari afgifvet underdånigt utlåtande, vitsordat, att kostnadsförslaget, vid jemförelse mellan de år 1869 och för närvarande gällande arbetspris, kunde anses omkring 25 procent för lågt, derest väganläggningen skulle med vederbörlig omsorg och noggrannhet utföras.

Ehuru Utskottet finner det af hvad sålunda förekommit vara upplyst, att ifrågavarande väganläggning skulle för den omkringboende befolkningen kunna blifva till nytta, anser dock Utskottet kunna ifrågasättas, huruvida under nuvarande högt uppdrifna pris å så väl arbetslöner, som andra förnödenheter, det kan anses lämpligt att i dessa aflägsna orter företaga ett vägarbete, hvars utförande under nuvarande förhållanden komme att bidraga till ytterligare stegring af dessa pris; Och Utskottet finner sig af sådan anledning böra hemställa,

att några medel för ifrågavarande väganläggning nu icke må af Riksdagen beviljas.

Stockholm den 6 Mars 1874.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.
